

11. **G. G. O.** 30th September 1830, and 15th April 1846.—The syrangas, tindals, and lascars, are to be divided into classes, according to which they will be mustered and paid as follows :—

RANK.	(Class.)	Period of service.	Monthly pay.
Syrangas		1 After 10 years' service as syrang	Rs. a. p. 26 0 0
		2 After 6 ditto	24 0 0
		3 Under 6 ditto	22 0 0
1st Tindals		1 After 10 years' service as 1st tindal	11 0 0
		2 After 6 ditto	10 0 0
		3 Under 6 ditto	9 8 0
2nd Tindals		1 After 10 years' service as 2nd tindal	9 0 0
		2 After 6 ditto	8 8 0
		3 Under 6 ditto	8 0 0
Store Lascars		1 After 10 years' service	7 0 0
		2 Under 10 ditto	6 0 0
Boys		1	4 0 0
		2	3 0 0
Bheesties			7 5 0

Batta in the field is allowed as follows :—

112.	Syrangas, per mensem.	Rupces	7 8 0
	Tindals, "	"	2 8 0
	Privates, "	"	1 8 0
	Bheesties, "	"	1 8 0

113. The rate of batta to store and tent lascars and bheesties attached, who may have

કોસ્સે જેહેરે ફરક

આ નામનું પુસ્તક ઉર્દુભાષામાં ધણુંજ રસીક
તથા વખણાયલું હોવાના સમજાયો તેની ગુજરા
તીમાં નકલ કરી

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

સૈયદ અમર અવદભાઈ.

અમદાવાદ

પાનકારને નાફે મુળમંદ રામમંદના મકાનમાં
ખલાખીદાસ નારણદાસે પોતાના અં (સત્યપ્રકાસ
પ્રેસમાં છાપ્યો. સન ૧૮૮૧, સંવત ૧૯૩૭
સને ૧૮૬૭ ના રૂપ મા આકટ પ્રમાણિત રજીસ્ટર
કરાવીછે. કીમત રૂ. આના.

बिसमिल्लाह हिररेहमान निर रहीम

राग भसनवीमां.

लीज कलम पेहले हुम्द रज्ज्य बुद्ध; के हरेक जे पे हुय
वोड़ी मोशुद. १ जते भायुद जवदानी हुय; आही जे
कुछ के हुय सो शानी हुय. २ हुमसर उसका नही
नहीम नही; सय हें हाहीस केह कहीम नही. ३
भदेह ऐहुमद जयां पे कथुं कर आय; जेहर कुन मे
कीस तरेहसे सभाय. ४ आत ऐहुमद के केह क्या जने;
या अली जने या जुहा जने; ५ भदेह ऐहुमद मे
जोनीये जे हइन; उससे आगे नही हुय जय सुपन. ६
केन हुयहर का भरतया समआ; केह जंदा केह जुहा
समआ ७ हुय जना जयसे गुलशने छनद; दुध हर
शय हरेक के छमदाद. ८ रंगो जुयी अता कीया गुलमे;
नाले व दई जयथा जुलजुल के. ९ माहके नुर लुत्फ
हले के; यश्म नरगीस के दाग लाले के. १० रास्ती
की अता सनोपर के; येय सुमजुल के आप गवहर
के. ११ सजती सारे जुनु के हील मे ही; छलकत छनसां
की आपा गुल मे ही. १२ छश्क से केन हुय जशर
आनी; कर हीये जसने घर के घर आली. १३ पडते
हुं उसमे जल के लाले; जलता हुय जमर मे जुते

ખાલે. ૧૪ જો કે વાકીફ થે સખ કરીનોં સેઃ આક
 છનવાઈ ઉન હસીનોં સે. ૧૫ ઉસે ઉમ્મેદ રખના હય
 એજ; ભાઈ મજનું સે કપા સુલુક કીયા. ૧૬ મોહ સે
 ફરને નહી ફિગાં ઉસને; મારે ચુન ચુન કે નવ જવાં
 ઉસને. ૧૭ ઉસને જીરેસે જરા તપાક કીયા; રાખસે પે-
 હલે ઉસે હલાક કીયા. ૧૮ આતીશે હી-જ સે રૂનાલા હ-
 ય; આગ પાની મેં થેડુ લગાના હય. ૧૯ માર ગલા
 તમાશ ખોનોં કે; જેર ખીલવા હોમ્પો હસીનોં કે. ૨૦
 ખસમેં ગલે ન કોખીયા ઉસ કે; રહમ હીલ મેં નહીં
 જરા ઉસ કે ૨૧ એક ફીરસા ગરીબ લીખતા હું; દાસ-
 તાને અજીબ લીખતા હું. ૨૨ તાજેહ ઇસ તરેહ કી હી-
 કાયત હય; સુને વાલું કે જીરેસે હપરત હય. ૨૩ જીસ
 મોહોલે મેં થા હમારા ઘર; વહીં રેહને થે એક સો-
 દાગર. ૨૪ મદ અશરાફ રાહમે દેલત; તાજરાં મેં
 કમાલજી ઈજત રપ ગમ નથા કુછ ફીરાગ ખાલીસેઃ
 એ ખોડોત ખાનદાન ખાલીસે ૨૫ એક ફુખતર થો ઉ-
 નકી માહ જીખીં શાહી ઉગકી નહીં હુઈથી કહીં ૨૭
 માતી રખતી નથી યો સુરત મે; ગેરને હર થી હકી-
 કત મેં. ૨૮ સખજ નખવે ગુમે જવાની થા; હુરન
 યુસુફ ફકત કહાની થા. ૨૯ ઇસ સિને રાત પે કમાલ
 ખલીક; આજ ઠાત્ર ઈનતીહા કી નસના લોક. ૩૦ અ-
 શમ ખદુર વોહ હસીં આખિં; રશક મુકમે બીઝલ મીં

આખિં. ૩૧ થા જો માં ખાપકો નજર કા ડર; આખ
 ભર કર ન દેખતે ચે ઉધર. ૩૨ થો જમાને મેં બે
 અદીતો નજર; ખુશ ગુલુ ખુશ જમાલ ખુશ તકરીર ૩૩
 થા ન ઉસ શેહર મેં જવાબ ઉસકા; હુસન લાખિં મેં
 ઇનતીખાબ ઉસકા. ૩૪ શેર ગોધ સે ઓક રેહતા થા;
 લીખને પડને કા શોક રેહતા થા. ૩૫ રૂપ પે ગેસુ કી
 લેહર આફત થી; જો અદા ઉસકી થી ક્યામન થી. ૩૬
 થા ચે ઉસ ગુલ કા જામમે જોખ ખદન; સાદી પોશાક
 મેં થી સો જોખન. ૩૭ સારા ઘર ઉસ પે રેહતા થા
 કુરખાન; રૂહ ગર માં કી થી તો ખાપકી જાન. ૩૮
 અશ્મ કા નુર દીલ કા ચેન થી પોહ; રાહતે જાન વા-
 લદન થી પોહ. ૩૯ એક દીન ચર્મ પે જો અખર આ-
 યા; કુચ અંધેર સા ચો તરફ છાયા. ૪૦ ખુલ ગયા
 જામ ખરસ કે પોહ ખાદલ; કેસ તખ આસમાં પે આ-
 ઇ નીકલ. ૪૧ દીલ મેરા બેઠે બેઠે ધખરાયા. ફેર ક-
 કરને કે ખામ પર આયા. ૪૨ ખડકાં દીલ કા જો
 બેઠેલને લગા; ઇસ તરફ ઉસ તરફ ટેહલને લગા ૪૩
 દેખા એક સિમત જો ઉઠા કે નજર; સામનેથી પો ફુ-
 ખત સોદાગર. ૪૪ સાથ હમ ઝોલીઓ ભી થી દોચાર;
 દેખની થો પોહ આસમાંકી ખહાર. ૪૫ ખામ સે કુછ
 ઉતરની જાની થી; ચોહલે આપસ મેં કરતી જાતી
 થી. ૪૬ રેહ ગઈ જામ અકેલી પોહ ગુલર; નાગરાં

सैर के दुध डर सु. ४७ दुध मेरी जे उसकी मार नी-
 गाह; मोह से जे साज्जा निकल गध आह, ४८
 हाल हीन का नहीं कहा जाता; भुज्य संभला नहीं ग-
 रा आ जाता ४९ न हुवा गो कलाम कीमा जेन; ३-
 ५ काजीय में हे गध जेजेन. ५० तीर उलकृत जे
 था लगा करी: अश्क जे साज्जा हुवे जरी. ५१ सा-
 मने पोह जडी थी माह मुनीर; सुप जडा था में
 सुरते नसवीर. पर ताप नजरा छतनी ला न सका;
 के छशारे से भी जुजा न सका. ५३ देपता उस के आ-
 र पार था में; महुवे हुने नभावे पार था में ५४
 गो में रोके हुवे उलार रहा; हीन पे सेकीन न अप्प-
 त्थार रहा. ५५ छसी सुरत से हो गध जप्य शाम;
 लाह पास उनके जेक कनीज पयाम. ५६ जेठ नाहक भी
 होखे जाते हुं; अम्मा जन आपकी जुलाते हें. ५७
 जेसु इय पर हुवा से डीलते हें; यलीज्ये अप्प दोनो
 वक्त भीलते हे. ५८ सुनके लांठी के मोह से येह पे-
 गाम; गध केठ के नीये पोह गुलकाम. ५९ उसका न-
 लवा न जप्य नजर आया; में भी रोता हुवा उतर
 आया ६० शाम से कीर सहर की भर भर के; शप्य
 वो काटी जुहा जुहा करके. ६१ पड गया गम से हीन
 में नासुर; येड़ी उस हीन से पड गया हरेदुर. ६२
 हीन में सो पार पाम पे जाता; देपना भालना य-

ले आना. १३ जय न देखा वहां ये वो गुलर; कर्त
 गम से निकल पड़े आंसु. १४ लाज आहा न हो स-
 का होल सज्जत; पय्य तसकी दुध येह आमद रक्त १५
 गुजरै कुछ हीन जे रंज के भारे; नई इयसार हो
 गये सारे. १६ हो गध कीर तो अयसी हालत आर;
 नसे परसों का हो कोध भीमार. १७ हील के धी ग-
 म से जुह दुराभोसी; लग गध लय ये मोहर आमो-
 शी. १८ न रहा हील के अज्जत का पारा; सर जहां
 पाया घड से हे भारा. १९ रंज लाजुं तरेह के सेहते
 ये; लय ये आमोश अशक जेहते ये. २० ही-ज से गे
 र हो गध हालत; गम से जिल कुल जदल गध सु-
 रत. २१ हुवा डेरान अपना जगाना; जसने देखा
 मुझ न जेहमाना. २२ जेजे भा पाप ने जे येह आ
 हाज; इह कालीस करगध परवाज. २३ पुछा न मुझ
 से ये क्या हय हाल तेरा; कीस तरह हय जधा जधा
 ल तेरा. २४ समय जता हे के ध्यान कीस का हय; हील
 में गम मेरी जन कीस का हय. २५ रंज कीस
 शौले इ के आते हो: शमे की तरेह पीधले जते हो. २६
 नई जेहुरा हय अगरवां की तरेह; दुकहे पोशाक हय
 केतां की तरेह. २७ केनसी भाउइ ये भरते हो; समय
 कहे कीस के प्यार करने हो. २८ येह कहे मेह जूनी
 भीला हय केन; तुमके अयसा हसीं भीला हय के-

ન. ૭૬ ખાતે હો પાતે હો ન સાતે હો; રોજ ઉઠ ઉઠ
 કે શય કે રોતે હો. ૮૦ નહીં માલુમ કેન હય વોહ
 છીનાલ; કર દીયા મેરે લાલ કા ચેહ હાલ. ૮૧ મેરે
 ખચ્ચે કી જો કુદાચ્ચે જાન; સાત ખાર ઉસ ડા મં ક-
 રે કુરખાન. ૮૨ અહલાહ અમીં સે હમ તો યહીં પાલે;
 આપ આફત મેં દીલ કે પહીં ડાલે ૮૩ તેરે પીછે કી
 તખ્ત સખ અવકાત; દીન કે દીન સમજે આર ન રા-
 ત કે રાત. ૮૪ પાલા કીસ કીસ તરેહ તુમેં જાની;
 કેન મજત થી જો નહીં માની ૮૫ રોશની મસજીદાં
 મેં કરતે થે; જાકે દરગાહ ચોકી ભરતે થે. ૮૬ અખ
 જો નામે ખુદા જવાન હુવે; અપસે મુખતાર મેરી જા-
 ન હુવે. ૮૭ હાં મીયાં સમ હય ચેહ ખુદા કી શાન; તુ-
 મ કરો જાન ખુશ કર હલકાન. ૮૮ હમતો યહીં કુંક
 કુંક રખજેં કદમ; આપ દેતે ફીર હરેક પે દમ. ૮૯
 હમ યહાં રંજે ગમ મેં રોતે હેં; આપ ગેરાં પે જાન
 ખાતે હેં ૯૦ યહીં મીઠાગોગે જાનકર હમકે; થો ન ધ-
 સ રોજ કી ખખર હમકે. ૯૧ દેખતી હું જો તેરા હાલ
 જીયું; ખુશક હોતા હય મેરે જીસ્મ કાખું ૯૨ યહીં તો
 ખરખાદ તું શખાખ ન કર; મદ્દી માં ખાપ કી ખરાખ ન
 કર. ૯૩ કુછતી કેહ હમ સે અપને કલ્ખ કા હાલ; કી-
 સકા ભાયા હય તુમકે હુસ્નો જમાલ ૯૪ દીલ હુવા
 તેરા શેફતા કીસકા; સમ ખતા હય ફરેફતા કીસકા હય

केसा हो हीन में ७ नीहाल हुवा; हाथ पंही का चेह
 र्या हाल हुवा ८९ आधना तो ठहा के रप्प भरा सुत म-
 था होही हीन में मोड़ केसा. ८७ सुध न पाने की हय
 न पीने की; डानसी कीर उमेद होनेकी. ८८ कीसकी उ-
 लझत में हय चेह हाल हीया; कुछ न मां पाप का
 अपात्र कीया. ८९ हीन पे गुजरा हय गुया मलाज तो
 केह; मोड़ से नाशुद नी अपना हाल तो केह १००
 यहाँ ही तु हो गया गर सादाथ; दूर पौहयेगी उसकी
 इसवाधि. १०१ अपसे दीवाने से लीउगा डान; शाही
 म्यार प्याह कीर करेगा डान. १०२ करदीया कीसने अ-
 यसा अपारा; के नही बनता अप्य केथ नारा. १०३
 आगे तो चेह नया तेरा इसतुर; कीससे सीप्पा तु धस
 तरेह के उमुर. १०४ मेरे तो रप्पकर गये अपसान;
 सेलो मजनुं के घुने काटे डान. १०५ पाते चेह वालडेन
 की सुनकर; म्यार एक कल्प पे लगा नसतर. १०६
 शर्म के भारे मोड़ हो हाँप लीया; कुछ न मां पाप के
 नवाप हीया. १०७ गुजरा यहाँ तक तो चेह हमारा
 हाल; अप्य पयां उन का होता हय येहवाल. १०८
 में तो आयेहुये था धस्क का तीर; पर दुध उनके ही-
 ल पे ली तासीर. १०९ छीलके आंजां के दोनों चेमा-
 ने; हीन लगा आप ही आप धपरा ने ११० आ-
 तीरो धस्क से ठहा जे धुवां; पातों पातों में पढ ग-

એ ખડકાં. ૧૧૧ ગોશ ફરીયાદ કલ્પ સુન્ને લગે; ખુ-
 દ ખખુદ હાથ પાછો ધુન્ને લગે. ૧૧૨ દર્દ ગમ હીલ કે
 આ ગયા ને પસંદ; સોના રાતો કે હો ગયા સોગંદ.
 ૧૧૩ ખેડર ઉલટત ઉસે ઢીબાને લગી; એક ઉલટન સી
 હીલ કે હોને લગી. ૧૧૪ ઘટને તાડત લગી રોજ ખ-
 રોજ; આતીશે હોજ હો ગઈ હીલ સોજ. ૧૧૫ દાગ
 જઈ જઈ જીગર કે જલતે થે; અશ્ક મર્મ આપ્ય સે
 નાકલતે થે. ૧૧૬ ગર્મનાથે થે લખ્ય થે આહે સર્દ; હી-
 લ મં હોતા થા મીઠા મીઠા દર્દ. ૧૧૭ પછી તડપતા થા
 ઉસકે સીનેમે હીલ; જીસ તરેહ લોટ તાઈરે ખોસમોલ.
 ૧૧૮ હો ગઈ જખ્ય કમાલ હાલત જર; રાખ કે રે-
 હને લમા ઉસે બી ખુબાર. ૧૧૯ સમ હપ કીસ તરેહ
 જ ઉદાસ નહો; કેઈ હમ રાત્ર બો ને પાસ ન હો.
 ૧૨૦ ન રુઠા ઉસકે રોકે સે હીલ જર; જીમેં ખાકી રહા
 ન સમ્રા કરાર. ૧૨૧ લીખને પડને સે થા ને ઉસકા ગ્રા-
 ક; સોચકર હીલમેં એક લીખ્યા ખતે રોક. ૧૨૨ ભે-
 જા મુઝ કે વોહ ખે ખતર નામા; ડર સે લીખ્યા મ-
 ગર ન સરનામા. ૧૨૩ એક મામા ને આકે ચુપકે સે;
 ખત હીયા ઉનકા હાથ મં મેરે. ૧૨૪ ખાલકર મેને ને
 ઉસકે દેખા; કુછ અજબ્ય દર્દ સે ચેહ લીખ્યાથા. ૧૨૫
 હો ચેહ માલુમ તુંમકે ખાદ સલામ; ગમે ફરકત સે હી-
 લ હે ખે આરામ. ૧૨૬ અપને કોરે પે તું નહી આતા;

हीन हमारा आडान है धराराता, १२७ शीकुल हीअला है
 हीभीया है लीअे; आभ पर आ जरा खुदा है लीअे,
 १२८ हम मोहोअपत ये है खुदा की मार; असने यहाँ
 कर हीया मुझे लायार १२९ सारे उलकृत ने ओ हीअे
 अपसान; पर न चेह केहती में खुदा की शान, १३०
 अप अेह उसमें क्या हलील करे; असके आहें खुदा
 जलील करे, १३१ पद के मेने लीआ येह उनगे जवाप
 क्या लीअुं तुम के अपना हाल पराय, १३२ अन
 गह अपनो जन पर मेरी; अपुअीआप ने अपपर
 मेरी, १३३ हीन में मर के अनहगानी की; अप
 ली पुछा तो मेहुरायानी की, १३४ जप से देआ हय
 आप का हीदर; हीन से जाता रहा है सअ करार,
 १३५ रोज, तप से अप्पार रहता हय; सार पर अेक
 उन सवार रहता हय, १३६ तेरे कदमों की हुं कसम
 जाता; होथ हो हो येहरे नही आता, १३७ पुछता
 है न्ने केह आकर हाल; आर होता है मेरे हील के
 मजाल, १३८ कुं कीस कीस से हंस कहानी है; आग
 लग जप हंस जवानी के, १३९ हो गह हय कुछ
 अपसी ताकत ताक; उठ नही सकता पार रंज हीराक,
 १४० हीन के पानी नही पीया जाता; पर न हुकुम
 आप का अन लाता, १४१ पाता ताकत न्ने तालीअ
 हीदर; आभ पर आप आता सो है पार, १४२

पोटिया लस बकुत से तेरा मकतुप; उनदगी का भांभा
 हय कुछ असलुप. १४३ रंज राहत से गर पदल नम्ये;
 क्या अजय हय जे हील संभल नम्ये. १४४ पेश
 कदमी जे तुमने की मेरे साथ; उसमें उदवत की
 गोनसी हय पात. १४५ नही कुछ उसमें आप का हय
 कुसुर; मेरी उलकत का चेह असर हय हुजुर. १४६
 छश्क का हय मेरे असर पलाह; पर न तुम बीजतीं
 चेह मआजलाह. १४७ तुम तो पोटि लोग होते हो
 नलाह; नही सुनते कोछ करे करीपाह. १४८ हो
 पला से कीसी का हल पुरा; कोछ भर नय तुमके
 क्या परवा. १४९ नही मुमकीन तुमारा पल नम्ये; हम
 भी आशक का गर नीकल नम्ये. १५० अय में लीपता
 हुं आप के चेह हुजुर; वरल की हीक आड़ीये हय
 नुदर. १५१ उसमें गइलत की तुने गर अय माह;
 हाल होगा मेरा कमान तपाह. १५२ गेर हय हीन
 से मेरी हालत; गम उठाने की अय नही ताकत. १५३
 हीलये आकत अजय आछ हय; जन पय नय तो
 पुहाछ हय. १५४ जन के कीस धडी करार आया;
 नश ने कुरसत जे ही पुजार आया. १५५ तपीरो हीलने
 गर कीया हुसीपार; वेहम आने लगे हमार हमार.
 १५६ हील की वेहशत ने गर कीया कुछ नेश; पोटि
 भी जाते रहे जे आप ये होश. १५७ आशना होरत

आगमे जे कलु; एसने देखा नीकल पडे आसु. १५८
 हई पेटलु कुछ अपसा सर में हय; डरकत तक भी
 हरेते गेर में हय १५९ जुट समझे उसे हुजुर नही;
 जग नतनी रहै तो दुर नही. १६० मर गये हम तो
 रंज डरकत से; पर अप्पर की न अपनी हालतसे.
 १६१ अप्प जे लिखे ये आपने ते डरीर; ये हय जा
 हम के पोट करो तदपीर. १६२ सज्जतीयां होइ की
 पहल जग्ये; हील की समय डसरतें नीकल जग्ये. १६३
 हे के मत में में चेड़ कही उससे; जलद हंसका ज
 वाय जा उससे. १६४ पांडुआ जग्ये उन तलक भेरा
 मकतुप; उस के जाली हे पाड़ पाड़ क्या जुग. १६५
 हीर कीया चेड़ जवाय में ते डरीर; कुछ कन तो नही
 हय दामनगीर. १६६ एक छन पाते का पहा क्या था
 छेउने के तेरे चेड़ लीज्जा था. १६७ अपसी पाते
 थी कप पहा मनजुर; था कृत तेरा धमतीहां मनजुर.
 चेड़ तो लीज्जे ये सप हंसी के कलाम; पर न छन
 पाते से मुझे क्या काम. १६८ मुझके अपसी थी क्या
 तेरी परवा; माम पर तु जला से आके न आ.
 १६९ पात थी चेड़ कभाल अकल से दुर; जुट लीजने
 ये हो गये मगर १७१ दम पे में भरनी क्या क्या मत
 थी क्या मेरे दुशमनों की शामतथी. १७२ मेरी जगनिय
 के चेड़ गुभां कीया जुग; जुट जम जम से हये

બાહોત મરગુપ. ૧૭૩ ચેહ ન સમજા કે માજરા કયા
 હય; યહી બીઠેઈ કીસી કે લીખતા હય; ૧૭૪ કાલા
 રાના જરા હિતરવા લો; રાઈ લુન હસ સમજ પે કર
 કાલો. ૧૭૫ પુજ પે મરતે બી ગર મેરે બદ ખવાહ; યહી
 ન લીખતે કમી મઆજહલાહ. ૧૭૬ જાન પા પોશ સે
 નાકલ જાતી; પર તખી અત ન યહી બદલ જાતી. ૧૭૭
 અપરસી ખાતો મેં હોના હય બદનામ; અપ ન લીખ
 ચેગા હસ તરેહ કે કલામ. ૧૭૮ રંગ આ જાતા હય
 હસી કદ સે ન બદે આદમી કમી હદ સે. ૧૭૯ કયા
 સમજ કર લીખા થા ચેહ મજમું; અચ્છી હોતી નહીં
 હે હનતી હું. ૧૮૦ છ મેં કાતી હય કયા ખતાયો તો;
 ખાનગી કસબો કોઈ સમજે હો. ૧૮૧ માલજાદો નહીં
 યહાં જોઈ; જો કરે તુમસે ગરમીયાં જોઈ. ૧૮૨ દેખ
 તે હરીર ફેલ લાખે આપ; ખુબ જલદી મજા મેં
 આખે આપ ૧૮૩ તાલિખે વસેલ જો હુવે હમસે; હયગા
 સાદા મીજાજ જમ જમ સે ૧૮૪ રહી કુછ રોજ તો
 ચેહી તે હરીર; ફીર મુવા ફીક હુઈ મેરીતકદીર. ૧૮૫
 હુવે ઉસ ગુલ સે વસેલ કે છકારાર; ઉક ગઈ દરમયાં
 સે સખ તકારાર; ૧૮૬ જો કહા થા અદા કીયા ઉસને;
 વાપદા એક હીન વફા કીયા ઉસને. ૧૮૭ રાત ભર મેરે
 મર મેં રેહ કે ગઈ; સુખેહ કે વખત ફીર ચેહ કેહ કે
 ગઈ. ૧૮૮ ખાત હસ દમ કી પાદ રખાયે ગા; એક

હીન વૌહ મળી ભી ચખીચે ગા ૧૮૬ ખીગરેગી જખ
 ન કુછ બન આમ્મેગી; આપકે પીછે જનન જામ્મેગી. ૧૮૭
 આર કરતી વૌ થી જો ગેરતે હુર; રખા મીલને કા
 ઉસને ચેહ હસવુર. ૧૮૯ પંજશુંખે કો જાતી થી દરગાહ;
 વહાં સે આતી થી મેરે ઘર વૌહ માહ. ૧૯૨ એશ હોને
 લગે મેરે ઉન કે; ગેર જલને લગે ચેહ સુન સુન કે.
 ૧૯૩ ઈતીફાક અપસા ફીર હુવા નાગાહ; દો મહીને
 તલક ન આઈ વૌહ માહ. ૧૯૪ કીતા સખ હો ગમ્મે
 પપાતો સલામ; ન રહી શીકલ રાહતો આરામ. ૧૯૫
 તખે કો હો ગઈ પરેશાની; અકલ કો થી અજબ હેરાની.
 ૧૯૬ હીલમે તશવીશ થી ચેહ હદ સે જીયાદ; દુઃખતન
 પડ ગઈ ચે ક્યા ઉફતાદ. ૧૯૭ થી ન મુઝસે પહા કીસી
 સે લાગ; કીસને ઈત તરેહ કી લગા દી આગ. ૧૯૮
 હીલમે કીસ ને ચેહ ઉસકે ખલ ગલા; જો મેરે એશ
 મં ખલલ ગલા. ૧૯૯ કુછ તો અપસા હુવા હય અ
 ફસાના; જો પહાં તક ન હો સકા આના. ૨૦૦
 નહીં માહુમ ક્યા પડી ઉફતાદ; જો ફરા મોશ કી હમારી
 યાદ. ૨૦૧ કોન અપસા હય જાપ ઘર ઉસ કે; કીસકો
 ભેગું મકાન પર ઉસકે, ૨૦૨ ક્યું ન ખેન્નર હું મે જોને
 સે નહીં દેખા હય દો મહીને સે. ૨૦૩ જાન આંખુ મં
 ખીંચ કે આઈ હય; અખ નહીં તાકતે મુદાઈ હય.
 ૨૦૪ કરલીયા હો સકા જહાં તક સખ; અખ કહો દીલ

૨૦૬ કહાં તક સખ, ૨૦૭ હા મહીને ન રેખે જાપ ગુલમે
 એન કીસ તરેહ આપે ખુલખુલ મે. ૨૦૮ રાત કીસ
 તરેહ ફીર ગુલરી જાપ; કીસ તરેહ હીલ કી ખે કરારી
 જાપ. ૨૦૯ તમે કીસ તરેહ ફીર ખેલેલ જાપે; જીમ
 સે રૂહ જાપ નીકલ જાપે. ૨૧૦ આઈ નવ સંદી ઇતને
 મેં નાગાહ; ઇસ ખહાનેસે આઈ વોહ દરગાહ. ૨૧૧
 ખસકે મરતી થો નામ પર મેરે; હુપ કે આઈ વહાં
 સે ધર મેરે. ૨૧૨ થી ન કુરસત જો અશક પારી સે;
 ઉતરી રોની હુધ સવારી સે ૨૧૩ ફીર લપટ કે મેરે
 ગમે એક પાર; હાલ કરને લગી વો પહોં ઇજહાર.
 ૨૧૪ અકરૂપા મેરે હો ગમે આગાહ; તુમસે મીલને
 કી અપ નહીં મેહ રાહ. ૨૧૫ મથવરે ચેહ હુવે હેં
 આપસ મેં ભિજતે હેં મુઝે ખનારસ મેં. ૨૧૬ વોહ
 હુટે હુમસે જીસકે પ્યાર કરે; જાપ ક્યું કર ન ઇખ-
 તપાર કરે. ૨૧૭ ગો કીકાને નહીં ચે હોશો હવાસ; પર
 ચેહ કહને મે આઈ હું તરે પાસ. ૨૧૮ જાપ ઇપ્પરત
 સરાપે ફાની હપ; મોરહે મર્ગ નવ જવાની હપ. ૨૧૯
 જિયે જિયે મકાન ચે જીનકે; આજ વોહ તંગ ગોર
 મેં હેં પડે. ૨૨૦ કલ જહાં પર રાગોફાએ ગુલ થે; આજ
 દેખા તો પ્યાર ખીલ ફુલ થે. ૨૨૧ જીસ ચમન મેં થા
 ખુલ ખુલું કા હુખુમ; આજ ઉસ જા હપ આશીયાન
 મે ખુમ. ૨૨૨ પાન કલ કી હપ નવ જવાન થે જો;

માહેજ મોખતો નીશાન થે જો. ૨૨૧ આજ ખુદ હું
 ન હય મકાં પાકી; નામ કો ભી નહીં નીસાં પાકી.
 ૨૨૨ ગેરતે હુર મેહ જીખીં ન રહે; હું મકાં ગર પો
 તો મકાં ન રહે. ૨૨૩ જો કે થે પાદશાહે હકૂત અકલીમ;
 હુવે જાજા કે જોર પાક મુકીમ ૨૨૪ કોઈ લેતા ભી
 અપ નહીં હય નામ; કોનસી ગોર મેં ગયા બેહ-
 રામ. ૨૨૫ અપ ન રસતમ ન શામ પાકી હય; અક
 કંઠ નામ હી નામ પાકી હય. ૨૨૬ કજ જો રખતે
 થે અપને ફક પે તાજ; આજ હું ફા તહા કો પોહ
 મોહનાજ. ૨૨૭ થે જો ખુદ સર જહાન મેં મશહુર;
 પાક મેં મીલ ગયા સખ ઉનકા ગુરૂર. ૨૨૮ ઈત્ર
 મટી કા જો ન મલતે થે; ન કમી ધુપ મેં નીકલ તે
 થે. ૨૨૯ ગરદીશે અર્ખ સે હલાક હુવે; ઇસ આં તક
 ભી ઉન કે પાક હુવે ૨૩૦ થે જો મશહુર કયસરો ફગહુર
 પાકી ઉનકા નહીં નીશાને કુયુર ૨૩૧ તાજ મેં જીન
 કે ટકતે થે ગય હર; ઠોકરે ખાતે હે પોહ કાસમે સર.
 ૨૩૨ ૨૨૩ક હુસુક જો થે જહાં મેં હસીં; ખા ગમે
 ઉન કો આસમાનો ઝમીં ૨૩૩ હર ઘડી મન કલખ
 જમાના હય; ચેડી દુનીયા કા કારખાના હય. ૨૩૪
 હય ન શીરી; ન કોહકુન કા પતા; ન કીસી જા હય
 નજ હમન કા પતા ૨૩૫ ખામે ઉલકૂત તમામ ફેલી
 હય; પાકી અપ ફેસ હય ન લેલી હય ૨૩૬ સુખેહ

કે તાઈરાને ખુશ ઈલહાન; પઢને હું કુલ્લ મન અ-
 ત્યહા ફાન. ૨૩૭ મોત સે કીસ કે રીશ્તગારી હય; આજ
 વોહ કલ હમારી ખારી હય. ૨૩૮ જી-નદગી પે સીખાત
 હય ઈસમેં; મોત અપને હયાત હય ઈસમેં ૨૩૯ હમ
 ભી ગર જાન હે હં ખાકે સુમ; તુમ ન રીના હમારે
 મર કી કસમ. ૨૪૦ દીલ કે હમ જીલીયોં મેં બેહલાના;
 આ મેરી કામ પે ચલે આના. ૨૪૧ જાકે રેહના ન ઈસ
 મકાન સે દુર; હમ જો મર જાય તેરે જાન સે દુર.
 ૨૪૨ રૂહ ભડકેગી ગર ન પાઝેગી; હુંડને કીસ તરફ
 કે જાઝેગી. ૨૪૩ રોકે રેહના બાહોત તખીયત કે યાદ
 રખના મેરી વસીયત કે. ૨૪૪ જખત કરના અગર
 મલાલ રહે; મેરી રસવાઈ કા ખયાલ રહે ૨૪૫ મેરે મરને
 કી જખ ખખર પાના; પહોં ન દોડે હુવે ચલે આના ૨૪૬
 જમે હો લેં સખ અકરૂખા જીસદમ; રખના ઉસ વકત
 તુમ વહાં પે કદમ. ૨૪૭ કહે દેતી હું જી ન જાના તુમ;
 સાથ તાબુત કે ન ગેના તુમ ૨૪૮ હોં ગઝે તુમ અગર
 એ સોદાઈ; દુર પાંહુચેગી મેરી રસવાઈ ૨૪૯ લાખ તુ-
 મ કુછ કહો ન માનેગે; લોગ આશક હમારા જાનેગે
 ૨૫૦ તાને જાન હોંગે સખ ગરીબા અમીર; કામ પે બે-
 ઠના ન હોકે ફકીર ૨૫૧ સામના હો હજાર આફત કા;
 પાસ રખના હમારી ઈજ્જત કા. ૨૫૨ જખ જનાજ
 મેરા અજીઝ ઉઠાય; આપ પીટે વહાં ન અરકે ખહાય.

२५३ मेरी भी-नत ये ध्यान रखीयेगा; यह अपनी
 जग्या के रखीयेगा. २५४ तबकीरा कुछ न कीलयेगा
 मेरा; नाम मोह से न लीलयेगा मेरा. २५५ अशक
 आजा से मत पडायेगा; साथे जेरो की तरेह नल-
 येगा. २५६ आप कांधा न दीलयेगा मुझे; सपन में इ-
 सवा न कीलयेगा मुझे. २५७ रंग हीलके पदल न न-
 य कही; मोह से नावे नीकल न नय कही. २५८
 साथ चलना न सरके पाल जुवे; ता कीसी रूपस
 पर न हाल जुवे. २५९ हुवे आतीश के हूं चेह पर
 कावे; ताड नते हूं ताडने वाले. २६० हो पयां गर
 कीसी जगेह मेरा हाल; वृम न करना कुछ इसतरक
 के अपाल. २६१ लक सुनकर मेरा न रो देना; मेरी
 धन्यत न यजिं दीया देना. २६२ रंग कुरकत मेरा छि-
 लेना; ल कीसी ओर न लगा देना. २६३ होगा
 कुछ मेरी पाद से न हुमुज; हील के कर देना ओर
 से मसगुज. २६४ रंग करना न मेरा में कुरपान;
 सुनतो गर अपनी जन हय तो जलान. २६५ हे न
 इसके जुहा कभी केह हई; होता नागुक कमाज हय
 हीले भई. २६६ हील में कुटना न मुअसे छुट के तु;
 जन देना न बुंटे बुंटे के तु. २६७ आके रो देना मेरी
 कप के पास; ता नीकल नय तेरे हील की लुजस. २६८
 आसु चुपके से हो पहा देना; कप मेरी गले लगा

बेना, २६६ अंगर आ नय कुछ तपीयत पर; पटना
 कुरान मेरी तुरपत पर. २७० गुनअमे हील मेरा पीला
 नाना; कुल तुरपत ये हो मठा नाना. २७१ रोडे करना
 न अपना डाल छुं; यहीं न हो नवे दुशमनों का
 छुं. २७२ देप्पीये कीस तरेड पढेगी कल; सप्त होती
 हय मंजसे अणवल. २७३ मेरी मरकह ये रोज आना
 तुम; कानडा से न हाथ उठाना तुम. २७४ हय येड
 हासील सप छतनी पातो से मटी देना तुम अपने
 हाथों से. २७५ उम्र भर केन कीस के रोता हय; केन
 साहय कीसी का होता हय. २७६ कभी आ नय गर
 हमारा ध्यान; नाना तुम ये हो गड कुरमान. २७७
 हील ये कुछ आने हीछयो न मलाज; जवाय देप्पाया
 कीछयो येड अयाज. २७८ रते राहत जहां में तोअम
 हय; कभी शाही हय ग्यार कभी गम हय. २७९ हय
 कीसी न ये जशन शानो पगाड; हय कीसी न सदाये
 नाले व आह. २८० मर्ग का कीसके छनतीनर नही;
 छनदगी का कुछ अपतीपार नही. २८१ कीर मुलाकात
 देजं हो के न हो; आज हील जाल कर गले भील
 लो. २८२ जुयसा आज देप लाज लो तुम; हील की
 सप हसरते नीकल लो तुम. २८३ आय अच्छी त-
 रेडसे करलो प्यार; के नीकल नय कुछनो हील का
 सुपार. २८४ हील में पाकी रहे न कुछ अरमान; जुय

મીલ લો ગલે સે મે કુરખાન. ૨૮૫ હથ તક હોગી
 ફીર ચેહ ખાત કહાં; હમ કહાં હમ કહાં ચેહ રાત કહા
 ૨૮૬ કેહ લો સુન લો જો કુછ કે જી મે આપ; ફીર
 ખુદા જાને કયા નસીબ દીખાય. ૨૮૭ હીલકો અપને
 કરો મદુલ નહી; રોને ધોને સે કુછ હુસુલ નહીં. ૨૮૮
 હમકો ગાડે જો અપને દીલ કે કુલય; હમકો હય હય
 કરે જો અશક બહાય. ૨૮૯ ઉત વુમ કે તો હય અબો
 બેના; દીન ખાહીત સે પડે હે રો લેના. ૨૯૦ ખાહેં
 દોનાં ગલે મે યલ લો આજ; જોજો અરમાન હો
 નીકાલ લો આજ. ૨૯૧ ફીર ખુદા જાને કયા મુશીબત
 હય; ઇતની સોહબત ખાહીત ગંતીમત હય. ૨૯૨ કી
 સજો કલ બેઠ કર કરોગે પ્યાર; કીસ કી લોગે બલાખી
 હમ હરખાર. ૨૯૩ કલ ગલે સે કીસે લગાયોગે. યહીં
 કીસે ગોદ મે બીઠાયોગે ૨૯૪ હાલ કીસ કા સુનાયગી
 આકર; કીસ કી મામા ખુલાયગી આકર. ૨૯૫ હમતો
 ઉઠતે હેં ઇસ મકાન સે કલ; અપતો જાતે હેં ઇસ
 જહાન સે કલ. ૨૯૬ પાદ ઇતની વુજે દીલાતે જાયં;
 પાન કલકે લીચે લગાતે જાયં. ૨૯૭ હો ચુકા આજ
 જો કે પા હોના; કલ ખસાઈગે કામ કા કેના ૨૯૮
 ખાક મેં મીલતી હય ચેહ સુરત એશ; ફીર કહાં હમ
 કહાં ચેહ સોહબત એશ. ૨૯૯ દખ લો આજ હમ કે
 જી ખર કે; કોઈ આતી નહીં હય. ફીર મર કે. ૩૦૦

ખત્મ હોઈ હવે જીવદીવાની આજ; પાક મેં મીલ-
 તો હવે જવા ની આજ, ૩૦૧ ચુપ રહો ક્યું અપસ
 ભો રોતે હો; મુકૂત કાઢે કે જાન જાતે હો. ૩૦૨ સમ-
 જો ઇસકો શબ્દ ખરાત ફી રાત; હમ હું મેહમાં વુમારે
 રાત કે રાત, ૩૦૩ એન દીલ કે ન આપગા વુજ પી-
 ન અપકે પીછડે મીલીએ હમ કે દીન, ૩૦૪ અપ
 વુમદતની દુઆ કરો ફેરી જાન; કલ દી મુશકીલ પુદા કરે
 આસાન, ૩૦૫ ફલ ઉઠાયા ન જીવદીવાની કા; ન મી-
 લા કુછ મજા જવાની કા, ૩૦૬ દીલ મેં લેકર વુમારો
 પાદ ચલે; પાન આલમ મેં ના મુરાદ ચલે, ૩૦૭ કે-
 હતી હવે ખાર ખાર હીમતે ઇશક; ચેહી હવે મુક્તજા-
 ચે ગેરતે ઇશક, ૩૦૮ ચારપાઈ પે કોન પડ કે મરે; કો-
 ન પહોં એડીયાં રગડ કે મરે, ૩૦૯ ઇશક કા નામ ક્યું
 ડીખા જાયે; આજ હી જાન ક્યું ન ખો જાયે, ૩૧૦
 જાપ તલક મર્ન ખે મદાર રહે; ચે ફુસાના ભી પા-
 દગાર રહે, ૩૧૧ બાલી ઘખરા કે ફીર ટૂંઢેર ફેરી જાન,
 કુછ સુના ભી કે ક્યા ખજા ઇસ આન, ૩૧૨ હસરતે
 દીલ નગોડી પાકી હવે; આર પહોં રાત થોડી પાકી હવે,
 ૩૧૩ ગોદ મેં અપને ફીર ખીઠાલો જાન; ફીર ગલેસે
 હમેં લગાલો જાન, ૩૧૪ કાલ દો ફીર ગલે મેં હાથો
 મે; ફીર ગોલારો ચખા કે માંહ મેં દો, ૩૧૫ ફીર
 કહો હમ કહો ચેહ સોહાવતપાર; કરલો ફીર હમ કો

બીચ બીચ કે પ્યાર. ૩૧૬ ફીર મેરે સર પે રખાવે સર
 અપના; ગાલ પર ગાલ રખ હો ફીર અપના. ૩૧૭
 ફીર હસી તરેહ મોહ સે મોહ કે મલો; ફીર વોહી
 ખાતે પ્યાર કી કરવો; ૩૧૮ લેહેર ફીર ચડ રહી હવ
 ગાલું કી; ખા સુંધા હો વૃમ અપને ખાલું કી. ૩૧૯
 ફીર હમ ઉઠને લગેં ખીકાલો વૃમ; ફીર ખીગડ જાય
 હમ મનાલો વૃમ. ૩૨૦ ફીર લખોં કે અપ્પા કે ખાત
 કરો; ફીર જરા મુમકરા કે ખાત કરો ૩૨૧ ફીર ખલાવે
 વૃમારી પાર લે હમ; આવ ફીર સર સે સર ઉતાર
 લેં હમ, ૩૨૨ રો ન ઇસ તરેહ સે વૃ જારો કીતાર;
 દુશમનોં કે કહીં ચઢે ન ખુપાર. ૩૨૩ આપ અચ્છે
 ભલે ખીછડ જાએ; આર લેને કે દેને પડ જાએ. ૩૨૪
 કાટ લે મોઈ પડસે સર મેરા; ખાલ ખીકા નહો મગર
 તેરા. ૩૨૫ મેં દીલો જાં સે હું ફીદા તેરી; લે કે મર
 જાઈં મેં ખલા તેરી. ૩૨૬ અપ્પ તું ક્યું કંડી સાંસે
 ભરતા હવ; ક્યું મેરે દોલ કે દુકડે કરતા હવ. ૩૨૭
 મેં અખી તો નહીં ગઈ હું મર; ક્યું સુજાઈ હું આંખિ
 રો રો કર. ૩૨૮ ઇસ કદર હો રહા હવ ક્યું ગમગીં;
 ક્યું મીટાતા હવ અપની જાન હજી. ૩૨૯ કર ન રો સે
 કે અપના હાલ જીજું; અરે જાલમ ગખી તો જીતી
 હું. ૩૩૦ અશક જીહને હું ના ગવાર તેરે; વૃ ન રો
 હો ગઈ નાસાર તેરે. ૩૩૧ અયસે ફીરસે હજાર પોતે

हैं; यहाँ कहीं भरहुये भी रोते हैं. ३३२ यहाँतो आंसु
 न तो पड़ा अपने; हील के मज्ज्युत रूप जरा अपने.
 ३३३ रंज से मेरे कुछ उदास न हो. यहाँ तो लीला उ
 पहा उदास न हो. ३३४ तुम तो धतने में हो गये
 रंजुर; थक गये और अभी हय मंजुल दुर. ३३५
 धसी गम ने तो मुज्ज के मारा हय; सहमा तेरा नड़ी
 गपारा हय. ३३६ अपने भरने का कुछ नही हय गम;
 हील मे मेरे इकन हय धसका गम. ३३७ जन तुमने
 तो धस तरेहु जोर; डैन तेरी करेगा हील जेध.
 ३३८ गाँके समजायगा पुत्रायगा डैन; धस तरेहु से
 गले लगायगा डैन. ३३९ डैन रोडेगा धस तपीयत के;
 कीससे डेहु जहाँ धस पसीयत के. ३४० गोठे जेला तेरा
 हीरास नड़ी; डेध हील सोज्ज भी तो पास नड़ी.
 ३४१ मे कहां हुं जे साथ हुं तेरा; हाथ मे कीसके
 हाथ हुं तेरा. ३४२ पठ तम ली तेरी करेगा डैन; मेरी
 सुरत भजा भरेगा डैन. ३४३ लगेगा न साथ में
 धसका; हील लीये रेहना हाथ मे धसका. ३४४ पर
 मे अपन उसके क्या कर कम अप्त; आसमां दुर हय
 जमीं हय सप्त ३४५ गो के ठक्या में ३ सपाहु
 मली; मगर अपने से में नीपाहु मली. ३४६ लुके
 तुम पर झिंझा किया मे ने; हक पक्ष का पक्ष किया
 मेने. ३४७ प्याली हीर जनपु ये मार के हाथ नही

માણસ અપ્પ હપ દીતની રાત. ૩૪૮ જો જો ધડીપાલ
 વહાં બળતા હપ; જી મેરા સનસનાપા જાતા હપ.
 ૩૪૯ યહી તો કોઈ ન દર્દ ગમ મેં કહે; કુલે જાતે
 હેં હાથ પાછીં મેરે. ૩૫૦ કુછ અજબ હો રહા હે જાન
 કા તોર; કેહતી કુછ હું નાકલતા હપ કુછ આર. ૩૫૧
 આંસુ આંખો મેં ભર ભર આતે હેં; દરતો પા સારે
 થરથરાતે હેં. ૩૫૨ દીલ કે સમજાતી હું મેં બાહતેરા;
 પર સંબલતા નહીં હેં જી મેરા. ૩૫૩ ગો તું બધા હુવા
 હપ પાસ મેરે; પર ઠીકાને નહીં હવાસ મેરે. ૩૫૪
 હોશ આંખે હુવે બી જાતે હેં; દીલ મેં ક્યા ક્યા
 ખપાલ આતે હેં. ૩૫૫ પેશ યહીં કુરકતે હપીય ન
 હો; કીસી કુશમન કે ચેહ નસીય ન હો. ૩૫૬ દુસરી
 આર અપ્પ ચેહ માતમ હપ; સાંગ બાકી હેં બાહોત
 સપ્પ કમ હપ. ૩૫૭ બાક તરાકીન જાને જાર કરે; અપ્પ
 વસીયત કરે કે પ્યાર કરે. ૩૫૮ સુનકે મેનેં દીયા ચેહ
 ઉનકો જવાબ; મેરે દીલ કે ખસ અપ્પ કરો ન કપાબ.
 ૩૫૯ તુમતો યહીં અપની જાન દો મેરી જાન; મેં
 વસીયત સુનું ખુદા કી શાન. ૩૬૦ દીલ સે અપને જરા
 ચેહ રખના દુર; કેન કમબખ્ષા ચેહ કરેગા ઉમુર. ૩૬૧
 મુઝપે ચેહ દીન તો કીખીયા ન કરે; તુમ મરો મે
 જીવું ખુદા ન કરે. ૩૬૨ જાન કે દોગે તુમ જો બાકર
 સુમ; મે બી મર જાકિંગા ખુદા કી કસમ ૩૬૩-જો

ચે દેવગા ખુબ રોચેગા, આગે પીછે જ નાજા રોચેગા.
 ૩૫૪ એક જરા મુઝ સે તો કહો યેહ હાલ; છ મેં
 કયા આયા આપ કે ચેહ ખયાલ. ૩૫૫ હીલ હી હીલ
 મેં અલમ ઉઠાતી હો; જાન કેતી હો જર આતી હો.
 ૩૫૬ પાંચા મા આપ સે અગર હવ અલમ; ઉસકા
 કરના ન ચાહીએ તુમે ગમ. ૩૫૭ જોડે હોતે હે કેમ
 કે અશરાફ; વો ચેહી કરતે હેં કુસુર કે માફ. ૩૫૮
 કુછ તુમહી પર નહી હવ ચેહ ઉકનાદ; સખ કે મા
 આપ હોતે હેં જલલાદ. ૩૫૯ સદમા હરેક પે ચેહ
 ગુજરતા હવ; જર આપ્પા કે કેહ મરતા હવ. ૩૬૦
 શકવા માં આપ કા તો ના હક હવ; ઉન કા અવલાદ
 પર ખડા હક હવ. ૩૬૧ હોં જો નારાજ ચેહ કયામત
 હવ; ઉનકે કદમોં કે નીચે જ નત હવ. ૩૬૨ તુમ
 તો નામે ખુદા સે હો દાના; ઉસપે રૂતબા ન ઉનકા
 પહચાના. ૩૬૩ કયા ખરોસા હયાત કા ઉનકે ન પુરા
 મનો આત્મા કા ઉનકે. ૩૬૪ હોશ રેહતે નહીં હે ઇસ
 સીનકે; ચેહ તો મેક માનહે કેહ દીનકે. ૩૬૫ ઇતની
 સી ખાત કા ગુખાર હવ કયા; ઉન કે ફેહને કા ઇત-
 ખાર હવ કયા. ૩૬૬ ગોર સે કીજીએ દીલ મેં જો
 ખયાલ; ઉન કા ગુસ્સા નહીં હવ જાએ મલાલ.
 ૩૬૭ સુન કે ઉસને દીયા ચેહ મુઝ કે જવાબ; હમ
 ને કેમી નહીં હે યરમે ધીયા. ૩૬૮ જો હયા અવસી

જી-નદગી કે સલામ; માંહ પે આમ્મે ન થે કમી ચેહ
 તાને કલામ. ૩૭૩ સુનતી હું દો મહીને સે; મોત પે-
 હતર હય અયસે જીને સે. ૩૮૦ ખુન ફીલ કબ તલક
 પીયે કોઈ; પે હયા ખન કે કયા જીએ કોઈ. ૩૮૧
 નોહ ઈનસાન પે હમીયત હો; આદમી કયા ન જીસકો
 ગેરત હો. ૩૮૨ ખાત પોહ કીસ તરેહ અશર સે ઉઠે;
 ન સુના હો કમી જો કાનો સે. ૩૮૩ પોહ સુને જીસકો
 ઉસકો આદત હય; ઈસમે કયા અપની અપની ગેરત
 હય. ૩૮૪ ફીર મેરે જીતેજી ન પેહરે ખુદા; અપને
 મરનેકા જી મોં પે લા. ૩૮૫ કોન સા પઢ ગયા હય
 રંજો મોહન; જાનકીયું દેંગે આપકે દુશમન. ૩૮૬
 વ્રમને જી દેનેકી જો કી તદખીર; હથ કે રોજ હોંગી
 દામન ગીર. ૩૮૭ વુ સલામત જહાં મેં રેહ મેરી જાન
 નીકલે માં પાપ કા તેરે અરમાન. ૩૮૮ વાસતે મેરે
 અપના હીલ ન કુઠાવ; માંદ સી અનુષરમેં ખ્યાહ કે
 લાવ. ૩૮૯ હય ચે હી લુત્ફ જીમદીગાની કા; દેખો
 સુખ અપની નવ જવાની કા. ૩૯૦ ચાર દીન હય
 ચેહ નાલઓ ફરીયાદ; ઉઝ ભર કીસકો કોઈ કરે હય
 પાદ. ૩૯૧ લુત્ફ ફુનીયા કે જખ ઉઠાવોગે; હમ કે દો
 દીન મેં ભુલ જાવોગે. ૩૯૨ થા ચેહી જી જો અજ
 ધડીપાલ; સુનતેહી ઉસકે હો ગઈ પે હાલ. ૩૯૩ હો
 ગયા ફત ગમસે ચેહરા જદે; દસ્તો પા થરથરા કે હો

ગઈ સદે. ૩૯૪ મદની રૂપચે છા ગઈ ઉસકે; હીલ મેં
 દહશત સમા ગઈ ઉસકે. ૩૯૫ હીલ મેં ગુજરા ને ઉ
 સકે સુખેહ કા થક; હુઈ ઈસતાદે નાકે નેર ફૂલક. ૩૯૬
 ઠંડી જીસદમ ચલી નસીમે સહર; હો ગયા હાલ ઓરભી
 અખતર. ૩૯૭ ઈતને મેં સુખેહ કી ખજી વરદી; ફુની
 ચહેર કી હો ગઈ જરદી ૩૯૮ હુવે સખીત ને સુખેહ
 કે આસાર; હો ગઈ ઓર ઉસકી હાલત નેર ૩૯૯
 બદ કી તરેહ જીસમ થરરાયા; સર સેતલે પાણી તક અરક
 આયા. ૪૦૦ ખાને કરતી નેધી સો હુલ ગઈ; દમ
 લગા ચઢને સાંસ ફુલ ગઈ. ૪૦૧ બોલી બખરા કે ર-
 હીયા ઈસકે ગવાહ; ઓર કહા લાયલાહા ઈલ લીલાહ.
 ૪૦૨ અખ ફૂકત ચેહ હુય ખું બહા મેંરા; બક્ષ હીજી-
 ચે કહા સુના મેરા. ૪૦૩ કેહ કે ચેહ ફીર ચમટ ગઈ
 એકબાર; ઓર કીયા ખુખભીચ ભીચ કે ચ્યાર. ૪૦૪
 સરસે લેકે બલાચેં તા ખ કદમ; બોલી વુમ પર ની-
 સાર હોતે હું હમ. ૪૦૫ આગ લગ નખ વોહ ઘડી
 કમ ખખત; ખામ પર આઈ થી મેં કોનસે વખત.
 ૪૦૬ ફીર ચેહ બોલી વોહ પુંછકે આંસુ; મેરે સર
 કી કસમ ન કુદીયો વું. ૪૦૭ આજ માતી થો વુજ કો
 કસતી થી; મેં તેરે છોડને કો હસતી થી. ૪૦૮ કેહ કે
 ચેહ ખાત હો ગઈ વોહ સવાર; પાં બંધા આંસવું કા
 ચશમ સે તાર. ૪૦૯ આતીશો ગમ ભડક ગઈ ફુની;

तपीशे कदम ने की अक्षुब्धनी. ४१० आतो थी पाह
 जय वसीयते पार; वेहुम लाताया हील हजर हजर.
 ४११ थी मुसीबत जे चहु अला अगेज; फ्यान आ
 ते ये क्या क्या वेहुशत जेज. ४१२ हील में केहने का
 उसके था जे मजाल; आते ये नहल में अजय
 जयाल. ४१३ केन रोकेगा नके घर जेके; जे कला हय
 वोही न कर जेके. ४१४ हर धडी था जे अत्रतराय कुनो;
 चुपका रोता था जेका में मजनु. ४१५ के उठा अके
 सीममत से वोह गुल; होश जेसे केह उड गये पील
 कुल. ४१६ शोला अके आग का भडकने लगा; भीरल
 पीसमीज के हील तडकने लगा. ४१७ यहाँ तो गुजरे
 थे दो चहुर रोते; और हाथों के उड गये तोते. ४१८
 हो गया हीलके धस तरेह का डीरास; आये सो
 सो तरीक के वीसवास. ४१९ कला अके होस्त से के घुम
 न कर; जेह धस शोरो गुल की लाव जयर. ४२०
 रोते हें हम से यह नसीब कोह; भर गया उनका
 क्या करीब कोह. ४२१ यहाँ जे चहु अपनी जान जाते
 हें; केन हें कीसलीये चहु रोते हें. ४२२ क्या हुवा
 उन पे सदमये जागाह; जे ये करते हें अथसे नावे
 व आह. ४२३ होउ आजीर उधर जेरे अहयाय; से
 कर आये जयर चहु पां से शीताय. ४२४ कीया धस
 तरेह आके मुअसे जयां; केह यहाँ से हय अके करीब

४२५ पात्र के पास जे जना हुय धर; पां दूरी
 कश हुय जेक सादागर. ४२६ यहाँ तो जेक शोर राह
 भरमें हुय; पर चेह आकृत उन्हीं के घर में हुय.
 ४२७ साइ जुलता नही ये चेह धसरार; भर गया
 कोय या के हुय जोमार. ४२८ पर चेह होता हुय अकल
 से धराक; के नही जे सज्ज उडाते आक. ४२९ कुछ
 न कुछ तो हुय अयसी ही इहाह; के ये हुय शोर
 नालज्मा दूरीयह. ४३० नही परया चेह जे सज्ज मा-
 तम; हुय नीकजता कीसी जवान का हम. ४३१ डर
 पशर हो रहा हुय दीवाना; कोय भरता हुय साड़ीज
 आना. ४३२ नही क्षण में हुय कीसी का हील; पीटते
 सज्ज हें साड़ीजाने महल. ४३३ नही देता सुनायें कुछ
 जीलकुल; हुय इकत जेक लाय लाय का गुल. ४३४ य-
 मता जेक हम भी वहाँ परोश नही; कीस से पुछें
 कीसी में होश नही. ४३५ रोते जस हँ से वो हें
 धसहम; देखा जता नही जुहा की कसम. ४३६
 केह गध थी जे वोह के आगिगी जेर; में ये समझा
 के वोही हो गया डेर. ४३७ गो हुया से न उसका नाम
 लीया; दोनां हाथों से हीलके थाम लीया. ४३८ दो-
 सतां मे जे देखा चेह सुरत; जाले धस तरेह अज
 रहे उलकत. ४३९ लाल हील यहाँ तुमारा जेर तो हुय;
 मगर धस वज्रत क्या हुय जेर तो हुय. ४४० जे सज्ज

કીસ લીએ હુવે હો ઉદાસ; ઉઠ ગયે ક્યું હમારે હોશો
 હવાસ. ૪૪૧ કોવસી આફત આ ગઈ ઈસ દમ; મદની
 માંહ પે છા ગઈ ઈસદમ. ૪૪૨ ક્યા હય જો ઇતને જ
 કરાર હો અખ; કોઈ મર જાય ઉસસે ક્યા મતલબ.
 ૪૪૩ અપસી હાલત જો પચો તાખ કી હય; વૃમદો
 ક્યા વજોહ ઇજતરાખ કી હય. ૪૪૪ શહેર મેં રોજ
 લોક મરતે હે ખડકાં ઉસકા કોઈ કરતે હું. ૪૪૫ ફીક
 કરતા હય ઈસ તરેહ કી જીજુ; યહી હી હો જાતા હય
 ખશર મજનુ. ૪૪૬ સુનકે માં ખાપ ક્યા કહીંગે ખતાવ;
 હોશ પકડો જરા હવાસ મેં આવ. ૪૪૭ હુમ હો ક્યા
 હય જો જાન જાતે હો; જો સખખ આવ હી આવ
 રોતે હો. ૪૪૮ હો રહે હો મલુજ કીસ ગમસે; હાલ
 હીજકા તો કુજ કહો હમ સે. ૪૪૯ તાને આમેજ
 હોસતોં કે ખયાન. હુવે માલુમ નશતરે રંગે જાન.
 ૪૫૦ ન હીયા ઉનકો મારે ગમ કે જવાખ; ઢાંપ કર
 માંહ લીયા ખહાનમે ખાખ. ૪૫૧ ઉઠ ગયે દોસ્ત આ-
 શના જીસ દમ; જાલ કર માંહ કો ચુપકે હો હમ.
 ૪૫૨ હાલ હીલ સીને મેં હુવા જો તખાહ; બઠા કમરે
 મેં આન કર મરે રાહ. ૪૫૩ કેખા ખરખ હય એક
 હપકા ગુલ; ભોડ સે ખંધ રાહ હય ખોલ ફુલ; ૪૫૪
 ઉસ તરફ સે જો લોગ આને હું; ચેહી આપસ મેં
 કેહને જાને હું. ૪૫૫ હાલ ઉનકા ખી જામે રીફત હય;

દાઝ અવલાદ કા કથામત હય. ૪૫૬ નોમ કાને હું સારે
 સારકે ખાલ; કયા પરેશાં હય વાલદેન કા હાલ. ૪૫૭
 આફતે તાબ સર યે હય આઈ; બક રહે હું મીસાલે
 સોદાઈ. ૪૫૮ હયાન ઉનકી તરફ જો જાતા હય; ગ-
 મસ મોં કી કલેજ આતા હય. ૪૫૯ જો કે યે ઉસમે
 સાહેબ ગ્યાલાદ; હાલ અખતર થા ઉનકા હદ રે જી-
 યાદ ૪૬૦ કેહતે યે કુદ કે સરો સીના; કયું ન દુશવાર
 ઉનમે હો જીના. ૪૬૧ મર્ગ અવલાદ કા પો માતમ
 હય રંજો ગમ જીસ કદર કરે કમ હય. ૪૬૨ કોઈ
 કેહતા થા કેસી આફત હય; નવ જવાં મરના બી કયા
 મત હય ૪૬૩ યજીં જો હય અજપમે જમાનમે મર્ગ;
 ન મરે પર કોઈ જવાનમે મર્ગ. ૪૬૪ કોઈ ગ્યાલા કે
 હય સમી કો મલાલ; દેખા જાતા નહી હય ખાપકા
 હાલ. ૪૬૫ આતીશે ગમ સે દીત હુવા હય કપાખ;
 હય તપાં મોરલ માહીમે એ આખ. ૪૬૬ ચશ્મા જારી
 હય ચરમ ગીરીયાં કા હોશ પાકી નહીં તના જાં કા.
 ૪૬૭ નહીં હમ ખર કીસી કો વાં આરામ; દેખને
 વાજે રો રહે હું તમામ ૪૬૮ કોડ ગલે હું સખને સર
 અપને; સરો પા કી નહીં ખખર અપને ૪૬૯ ખતીયે
 ખક્કાલ જાન જાતે હું; સારે દુકાનદાર રોતે હું ૪૭૦
 હાલ દેમા જો મેં ને યે ઉક કર; હીત ગયા સીને
 મેં દોલે મુજતર. ૪૭૧ ન રહી તાબ રંજ કે મારે;

लगे परमाने हस्ती या सार ४७२ जोड़े उलझत में हीन
 ने मारा निध; और पग हो के जाक पे जेहोश ४७३
 ४७४ ही थी न्ने हीज के भीमारी; मरा का आलम
 सा हो गया तारी. ४७४ हो पड़ी जाद कीर न्ने आया
 होय; देखा परया अजब उप न्नेशो अरीश. ४७५
 आगे आगे उप कुछ गुनुस रवां; सर जुसे पीछे
 कुछ हें पीछे नवां. ४७६ सीन रसीदा हें आरतें कुछ
 साय; सीने व सर पे मारती हें हाथ; ४७७ कोण आमा
 उप कोण दाध उप; कोण अ-ना कोण आलाध उप.
 ४७८ नय बोलरते हें गम से आड़े सहं; सु-ने वालुं
 के हील में होता उप हँ. ४७९ होता गेड़ के उप म-
 लाध उन का; देखा नता नहीं उप हाल उन का.
 ४८० कुछ अपां अपसे होते नते हें; रासते वाले
 रो न नते हें. ४८१ उसके पीछे पड़ी कीर उसपे नीगाह;
 केह न देज अशर मआज दलाह. ४८२ धामीयाना नया
 नरी का उप; नीये तापुत उस परी का उप. ४८३
 सेहरा उसपर अंधा उप अक नरतार; नसे मुलशन
 की आपरी हो पहार. ४८४ थी पड़ी उसपे अक आ-
 हरे गुल; उससे पुशया थी राह वो भील कुल.
 ४८५ उह सोज आगे रोशन ये; भर अये ये भी
 लाप नोपन ये ४८६ लीठ तापुत के थी ऐसी साय;
 नसे आध कीसी दुलहन की परात. ४८७ सय पछ

व शरीर ये हमराक; लीक थी छस कर के पंच थी
 सक ४८८ साथ ये जियो अकड़्या सारै; रो रके से
 गरीब जेयारे. ४८९ पीछे पीछे या सय के सोदागर;
 हो परेशां उदास आक असर ४९० आगे आगे न-
 नाज्ज जता था; गरा उसे हर कदम पे आता था.
 ४९१ साथ थांजे ये अकड़्या सारै; ता कीसी ज्ञा पे
 सर न दे मारे. ४९२ डाल छस दरज्जे हो रहा हय
 नेपुं; जेहता जता था सर के नज्जम से 'पुं'. ४९३
 सय अभीरो कुकीर सेते थे; देख कर राहुगीर रोते
 थे ४९४ पीछे सयके इनस में थी माहर; केहती
 जतीथी छस तरे डारोकर. ४९५ तेरे मैपत पे हो गछ
 में नीसार; कम सुपन डाय मेरी जेरत दार. ४९६
 हील पे जे गुजरी कुछ पयान न की; कुछ वसीयत
 भी मेरी ज्ञान न की. ४९७ कुछ नहीं मां की अम्न
 अम्नर तुमके; कीसकी पेहु आ गछ नजर दुमके
 ४९८ हील नज्जकी में मेरा तोड गछ; जटा छस मां
 के कीसपे छोड गछ. ४९९ तान पेदा जगर का दाम
 हुया; घर मेरा आन जे मराग हुया. ५०० हील
 के लथो से डोह मलता हुया. ज संभासे नहीं सेव-
 लता हय. ५०१ नर देहे केह में आ जर्गी; या नमीं
 सक हो में सभा जर्गी. ५०२ दाम तेरा जगर नलाना
 हुय; आंद सा मुज्जयाह आता हुय. ५०३ भीट मया

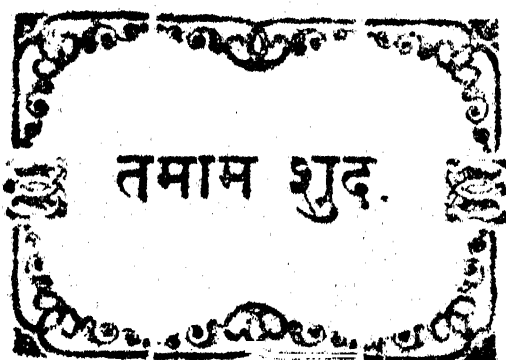
બુદ્ધિ છોડ્યાની કા; દીલ કે મમ હુપ તેરી જવાન
 કા ૫૦૮ ખપાહ તેરા રવાને પાઈ ન મેં; કોઈ મનનત
 ખદાને પાઈ ન મેં. ૫૦૫ તેરી સુરત કે હો ગઈ કુરખાન;
 ચલોં દુનાયા સે કેસી પુર અરમાન. ૫૦૬ હુઈ કીસ
 ખાન પર ખફા બોલો; અમ્મા વારી જરા જવાખતો
 દો. ૫૦૭ બેલતે તુમ નહીં પુકારે સે; અખ છુપુંગી
 મેં કીસ સહારે સે. ૫૦૮ ક્યા કજરને છુમર પે દામ
 હીયા; આજ થર મેરા બે અરામ કીયા. ૫૦૯ નીકલા
 આં ખાપ કા ન કુછ અરમાં; હાપ બેટા ન તુમ ચઢી
 પરવાં. ૫૧૦ અપરસી હસ માં સે હો ગઈ બેબાર; લી
 ન ખીજમત ભી પઢકે કુછ ખીમાર. ૫૧૧ ન છુપુંગી
 તેરે કીરાક મેં મેં; દીલ તડપતા હુપ આખેં ફુંડતી
 હે. ૫૧૨ કીસ મુસાખત મેં ૫૩ ગઈ બેટા; કુખ મેરી
 ઉજડ ગઈ બેટા. ૫૧૩ હા કુટતી થી અપસે સદમે મેં
 ટાકરેં થી ખધી બુઠાપે મે. ૫૧૪ સુનકે હસ તરેહ
 ઉસકો માં કે બન; આર સોને મેં દીલ હુવા બે ચેન.
 ૫૧૫ થી વસીયત જો ઉસ પરી કીયાદ; સખ કે પીછે
 મેં હો લીયા નાશાદ. ૫૧૬ ગો ચેહ તાકત નથી કે ચ-
 લનાં રાહ; લે મજા જઝબ હશક પર હમરાહ. ૫૧૭
 પીછે ઉન સખકે જઈ રવાં થા મેં; સુરતે મેદે કા
 રવાં થા મેં. ૫૧૮ ગેહ તડપતા થા સુરતે પીસખીલ;
 બડ જાગા ગાહ ખામકે દીલ. ૫૧૯ જોજો કતરા થા

જખત મેં નાલા; હોજી હુવા જાતી થા તહે પાલા. ૫૨૦
 મુર્ગ ખીસખીલ હી મેરી સુરત થી; વહાં ગીરા વહાં ગીરા
 ચેહ હાજત થી. ૫૨૧ અલ ગર્જ પોહ્યા સાથ ઉન
 કે વહાં; ફૂન કા ઉનડે થા મકામ જહાં. ૫૨૨ કામ
 ખુશી જો વહાં નજર આઈ; લાખ રોકા પે અરમ
 ભર આઈ. ૫૨૩ રખ કર ચેહ જો લોગ રોન લગે; ફુકડે
 ફુકડે જીમર કે હોને લગે. ૫૨૪ તાકતે જખત મરખેહ
 જખ ન રહી; દીલ સે મેને ચેહ અપને ખાત કહી.
 ૫૨૫ કેહડે ક્યા મર ગઈ પોહ જાન વુઝે; કુછ વસી-
 પત કા ખી હપ હયાન વુઝે. ૫૨૬ હો ન લીહલાહ બે
 કરાર ઇતના; જખત કર દીલડો હો સકે જીતના. ૫૨૭
 દીલ કો સમજા કે ચેહ ગયા મેં વહાં; જમેં સખ
 ઉતડે અકર્યા પે જહાં. ૫૨૮ દીલે આફત જહાંડ કો
 બહુલાકર; ચુપકા બેઠા મેં એક તરફ જાકર; ૫૨૯
 અરેક આંખો સે ગો ન બેહને યે; લોગ પર રખ કર
 ચેહ કેહતે યે. ૫૩૦ હાલ એહરે કા આજ કેસા હય;
 બિર તો હય મીઝાજ કેસા હય. ૫૩૧ લાલ આંખો હેં
 તમતમાય હે ગાલ; વજેહ ક્યા હય ખયાં તો કીજીએ
 હાલ. ૫૩૨ મોંહ પે એક મુદ્દની સી છાઈ હય; એહરે
 પે કુદ રહી હવાઈ હય. ૫૩૩ બાબા મેં ઓર કુછ નહીં
 હય ખાત; શખ કા સોયા નહીં મેં સરી રાત. ૫૩૪
 હસ પર પેશ જો આપા મેં મજસુર; રંગ એહરે કા

हो गया कादुर. प३५ तर्क आहत भी ओह अहाहत
 हय; रात का जागना क्यामत हय. प३५ हील का राह
 उनके सम्प नीकाल दीया; येही केह सुनके उनके दाल
 दीया. प ७ गुल हुवा छतने में सम्प आते जय; क
 तहा पढते जय नते जय. प३८ सुनके येह सम्प गये
 वहाँ अह्मण; जयशा पढ पढ के कातहा का संपाय.
 प३८ जय के इससे भी हो गछ कुरसत; आप छतने
 ये हो गये इयसत. प४० पाछ तनाड़ा जे मेने पार की
 कय; होजके पाकी रही न ताहते सम्प. प४१ था जे
 उस शमेइ का दीवाना; होइ कर आपा भीरल परवाना.
 प४२ नीरपडा आके कय पर जिक्यार; गार रिन लगा
 मे नरो नीनर. प४३ न रहा था जे छप्पीपार में
 होज; लोटा वुरयन पे सुरते जोसमील. प४४ हील
 अजय कुछ मज उठाता था; कय इसकी गले लगाता
 था. प४५ भर गछ थी जे मुअये वोह गुलकाम; छ-
 नगी हो गछ मुअि भी उराम. प४७ देखा आपों से
 था जे अयसा केहुर; आ गया में भी आके घर में
 अर. प४७ हो पेहुर तक नो कय रही नरी; माह कीर
 उसके अस हुवा तारी. प४८ तीन हीन तक रही वो ज
 होथी; हो गछ छतसे जुह कुरा भाथी. प४८ अैन
 मकतत में कीर बह देखा ज्वाय; के येह केहती हय
 वोह ज अरम अताय. प५० सुन नो रे व ने नर कय

આપા; કુછ વસીપત કા ભો ન પાસ આપા. ૫૫૧ હુવે
 ખુદ રહને અપસે હદ સે જીપાદ; હો હી દીન મે
 જુજાદી મેરા પાદ. ૫૫૨ દીલ સે મેરા જુજા દીપા કેહના;
 હા ચેડી આડીએ યા કપા કેહના. ૫૫૩ કેહ કે ચેહ જાપ
 યો હા ગઈ રૂનોશ; ખુલ ગઈ આંખ આ ગયા મુઝે
 હોથ ૫૫૪ ખેર કા ફીર ન કુછ અસર પાપા; એક
 તાજુખ્ખ સા મુઝ કા ચેહ આપા ૫૫૫ આશના દોસ્ત
 સખ કા યા ચે અપાન; મુરદે જી ઉઠે જી ખુદા કી શાન
 પાપ કા કા નપા વાસેન કા ચેહ સુર; ખદ ગયા
 દીલ કા એન અરમ કા નુર. ૫૫૬ અઠરૂખા સુન કે
 સખ હુવે દીલશાદ; આડે દેને લગે અપારક પાદ. ૫૫૮
 હા સીલ ઇતના યા કુછ કહા ની સે; હમ રહે જીને
 સખન જાની સે.

૫૫૯

114. No batta will be allowed except during the march, or when actually in the field.

115. The corps of store lascars are to be subject to martial law, in the same manner as the other native troops of the Presidency, and in all practicable cases the courts are to be constituted regimentally from the native officers of the regiment of artillery, syrangas of store lascars not being eligible as members.

116. The corps of store lascars will receive clothing every two years.

117. The increase of pay to the higher classes of each rank shall be considered working pay, and will in no case be granted where there may be exceptions as to qualifications or character, to be especially certified in the muster roll by the commissioned officer in charge of the department.

118. Promotion from one rank to another will not be limited to the senior classes, but will have reference to individual merit and qualifications.

119. **G. O. C.** 4th November 1803.—At stations where store lascars are, or may be attached, the officers or warrant officers in charge will make regular returns of them, on the 1st of every month, to the commissary of stores at the Presidency, reporting casualties by name, and the date on which they happened.

120. **O. A. L.** 15th February 1836.—With the view of effecting reliefs in the corps of store lascars as frequently as possible, and without inconvenience to the public service, it is to be laid down as a standing rule of the corps, that lascars proceeding from the grand arsenal to out-stations in charge of stores, are to remain at the arsenal or magazine to which they are sent; and that a similar number be ordered from such arsenal or magazine to the Presidency. In like manner, lascars proceeding from a principal to a minor arsenal or magazine, as from Ahmedabad to Deesa, and from Poona to Sholapoor, shall continue at the minor station, in relief of a similar number from the minor, to join the principal arsenal or magazine.

